

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Szerkesztő : A VÁRMEGYEI FŐJEGYZŐ. Helyettes szerkesztő : A VÁRMEGYEI IRODAIGAZGATÓ.

ELŐFIZETÉSI ÁR : fél évre 12.50 pengő. — **HIRDETÉSI DIJAK** : szavanként 5 fillér, legkisebb hirdetési díj 1 P. — Hivatalos hirdetések „Udvarhely vármegye Hivatalos Lapja” szerkesztőségéhez (Vármegyeház) küldendők. — Megjelenik minden csütörtökön.

II. További intézkedést igénylő, általános jellegű rendeletek.

MÁSGLAT

M. kir. Belügyminiszter. 380.289/1941. XVII. szám.

Tárgy : A polgármestereknek, községi (kör-) jegyzőknek átadott népszámlálási nyilvántartólapok és katonai szelvények továbbítása. — Valamennyi vármegye alispánjának, közigazgatási kirendeltség vezetőjének, valamennyi thj. és megyei város polgármesterének.

A népszámlálási nyilvántartólapok és katonai szelvények továbbítása tárgyában kiadott 379.420/1941. XVIII. B. M. számú rendeletben felhívtam Cimet, intézkedjék, hogy a népszámlálási nyilvántartólapok a népmozgalmi nyilvántartás céljaira átadassanak, a katonai szelvények pedig a város, község szerint illetékes honvédekészítő parancsnokságnak, Budapesten kerületi parancsnokságnak március hó 5.-ig hiánytalanul elküldessenek.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur panasztárgyává tette nálam, hogy a katonai hatóságoktól hozzá beérkezett jelentések szerint a szóbanlévő katonai szelvények egyes városoktól és jegyzőségektől a kiegészítő parancsnokságokhoz még március hó 17-ig sem érkeztek be.

Nyomatékkal figyelmeztetem Cimet, azonnal intézkedjék, hogy az esetleg még nem továbbított katonai szelvények a 379.420/1941. B. M. sz. rendeletnek megfelelően az illetékes honvédekészítő parancsnokságnak (kerületi katonai parancsnokságnak) **48 óra alatt elküldessenek**, mert ha arról szereznék tudomást, hogy a szóbanlévő szelvények nem továbbítottak, a mulasztást követő tisztviselő ellen a legszigorubb megtorlással fogok élni. Budapest, 1941 március hó 20. A miniszter rendeletéből: Felsőbüky-Heinerner sk., miniszteri tanácsos.

UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

1730/1941. a. i. szám.

Székelyudvarhely m. városi Polgármester Urnak és valamennyi községi és körjegyző Urnak.

Székhelyeiken.

Azonnali intézkedés végett kiadom.

Székelyudvarhely, 1941 március 22.

Alispán h.:

Szent-Királyi Kálmán s. k.
vm. főjegyző.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

M. kir. Földmivelésügyi miniszter
171.144/1941. szám. VII/I.

Az osztatlan közös legelőben és a nyomásos gazdálkodásban érdekelt birtokosságok vagyongazdálkodásának ellenőrzése céljából a szervezett és nem szervezett birtokossági költségve-

tések és számadások jóváhagyásánál követendő eljárás felől az 1922 évi február hó 10.-én 65.222/1922 sz. a. kelt, az ezt részben módosító 1925 évi február hó 19.-én 79.553/1925 sz. a. kelt és az 1926 évi február hó 17.-én 109.600/1926 sz. a. kelt valamennyi vármegyei törvény-

hatóság első tisztviselőjéhez és vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséghez intézett rendelettel intézkedtem.

Ezen rendeleteim értelmében a szervezett és nem szervezett birtokosságok költségvetését és számadását a járási (városi) m. kir. gazdasági felügyelőség javaslata alapján a törvényhatóság első tisztviselője hagyja jóvá.

Külön kívánom hangsúlyozni, hogy amennyiben a birtokosság az 1894: XII. t. c. 11. §-a értelmében nem szervezkedett, illetve jóváhagyott szervezési szabályokkal nem rendelkezik, vagy ha önkormányzata felfüggesztett, a birtokosság ügyeinek vitele, vagyon és pénzkezelésének ellátása az említett t. c. 10. §-a értelmében a községi képviselőtestület ellenőrzése mellett a községi előljárásának a feladata. Ennek folytán az ilyen nem szervezett birtokosság költségvetése és számadása felett a községi előljáróság által elkészített tervezet alapján és javaslatára a községi képviselőtestületi közgyűlés határoz. Itt jegyzem meg, hogy ott, ahol a birtokosság szervezete nincs, az apaállatokat a községnek kell beszerezni és tartani, továbbá, hogy mely ügyekben jogosult a község előljárósága és a képviselőtestület a birtokosság helyett eljárni, s mily ügyekben határoz a birtokosság közgyűlése — akár van a közbirtokosságnak szervezete, akár nincs, — az ide másolatban mellékelt 37.900/1897 F. M. sz. rendeletomból állapítható meg.

Az 1894: XII. t. c. 11. §-a alapján önállóan szervezkedett birtokosság költségvetését és számadását a birtokossági tanács javaslata a birtokossági közgyűlés tárgyalja le és fogadja el.

Akár szervezkedett a birtokosság akár nem a szabályszerűen letárgyalt költségvetését és számadását a községi (kör-) jegyző köteles a községi költségvetéssel és számadással egyidejűleg a járási főszolgabíró útján Alispán úrhoz felterjeszteni. Ezért már előre figyelmeztetni kell a községi előljáróságoknak a szervezett birtokosságokat, hogy költségvetéseiket és számadásukat kellő időre készítsék el és nyujtsák be a községi előljáróhoz. Amennyiben tehát ezt a birtokosság az előljáróhoz be nem szolgáltatná, úgy ezt az előljárósnak a birtokosságtól be kell kérnie.

A szervezett és nem szervezett birtokosság költségvetése és számadása két példányban készítenendő el, kellően okmányolandó és ahhoz az azt elfogadó, illetve tárgyaló közgyűlési határozat kivonatát is csatolni kell.

A járási főszolgabírák a szervezett és nem szervezett birtokosságok hozzájuk érkező köll-

ségvetését és számadásait Alispán úrhoz továbbítás előtt *gazdasági szempontból* való megvizsgálás végett a járási m. kir. gazdasági felügyelőnek adják ki, aki azokat a hivatkozott számú rendeleteim figyelembevételével megvizsgálva és ennek megtörténtét mindenkor a költségvetésen, illetve számadáson igazolva a járási főszolgabíró részére a lehető legrövidebb időn belül visszaküldi.

Amennyiben a járási m. kir. gazdasági felügyelő igazolási záradéka szerint, a birtokosságok költségvetéseibe, a legelőjavítási célokra multhatatlanul szükséges és a birtokossági közgyűlés, illetve községi képviselőtestület határozatával megállapított, vagy ily közgyűlési határozat hiányában a birtokosság teherbirásának figyelembevételével, a birtokosság tanácsának, illetve a községelőljáróságának meghatalmásával, az általuk megállapított munkálatok költségeire szükséges összeg nem állítottatott be, úgy a szükséges költségeket Alispán úrnak kell a költségvetésbe pótlólag beállítani. Ugyanakkor a birtokosságot, illetve a községet a gazdasági felügyelő egyéb észrevételei alapján megfelelő eljárásra kell utasítani.

A jóváhagyás kapcsán a következőkre hívom fel Alispán úrnak figyelmét:

Köteles megvizsgálni, hogy a költségvetésben és a számadásokban nincsenek-e oda nem való kiadások, vagy nem törvényes módon kivetett bevételek, hogy a kihirdetésre, közzemlére való kitételekre vonatkozó és egyéb alaki szabályok megtartottak-e. Ha ezekből a szempontokból kifogása van, a birtokossági illetve községi képviselőtestületi közgyűlési határozattól a jóváhagyást általában megtagadhatja. A letárgyalt megtörténté mindenkor záradék formájában igazolandó.

Különösen ügyelni kell arra, hogy olyan kiadások, amelyek teljesítése nem képezi a birtokosság köteleességét, a költségvetésbe elő ne irányoztassanak és a számadásba el ne számoltassanak.

Ki kell itt emelnem a községi mezőőrök tartásának kötelezettségét. Ugyan is abban az esetben, ha a birtokosság egyedül csak a közös legelőben részes, a mezőőrtartási költségekkel hatósági intézkedés folytán csak akkor terhelhető, ha a községi mezőőr a közös legelő őrzésével is meg van bízva, de csak oly mértékben, amennyi a községi mezőőr tartásának költségeiből a legelő földadójának arányában a legelőre esik. A birtokosság, ha közös legelője legalább 100 kat. hold kiterjedésű, jogosult külön mezőőrt tartani s ez esetben a községi mezőőr tartás költségeihez hozzájárulni nem köteles.

Meg kell említenem még azt a körülményt is, hogy tapasztalataim szerint igen sok birtokosság szerez magának teljesen szabálytalanul bevételi fedezetet a legelőkön és az apaállat istállóknak felgyülemlett trágyának az értékesítéséből olyként, hogy azt évenként magánosoknak eladja.

Erre vonatkozóan felhívom Alispán ur figyelmét, arra, hogy az említett trágya mennyiségnek másra, mint legelőjavítási és legelő-jókarbantartási célokra, valamint közös apaállatok részére takarmánytermesztésre szolgáló területen való felhasználásra, meg nem engedett s minden esetben a birtokosság vezetőségének személyes vagyoni felelőssége terhe alatt feltétlenül eltiltandó.

Ami pedig a számadások és költségvetések helyes, pontos vezetését áttekintését, valamint az ügyek megfelelő intézését illeti, Alispán urnak figyelmét arra hívom fel, hogyha a birtokossági tanács az ügyek vitelére kellő értelmiségű egyénekből nem állítható össze, a birtokosság nem szervezhető.

A már szervezett birtokosságoknak szervezési szabályai pedig esetleg módot nyújtanak a hatóságnak, (alispánnak és a járási főszolgabirónak) arra, hogyha a birtokossági közgyűlés, vagy tanács a szervezési szabályokban megállapított hatáskörét túllépi, vagy a hatóság által törvényes rendelkezések alapján adott utasításoknak eleget nem tesz, a birtokosság szervezetét feloszlatassa vagy önkormányzatát felfüggeszthesse, mely esetben a birtokosság ügyeinek az intézését az 1894: XII. t. c. határozmányainak megfelelően a községi előjáróságra kell bízni.

Mindezek alapján felhívom Alispán urat, gondoskodjék arról, hogy a birtokossági költségvetések és számadások ezentúl a most leírt módon és megfelelően kezeltsék és hogy a birtokossági szervezet ügyvitelére felelt hathatós felügyelet gyakoroltassék. Ezen célból tehát utasítsa a járási főszolgabirákat, hogy a birtokosságok munkásságát szigorúan ellenőrizzék.

Végül felhívom arra, is, hogy azoknál a birtokosságoknál, amelyek az osztatlan közös legelőkről szóló 1913: X. t. c. 1-§-ának alapján legeltetési társulattá alakulni kötelesek, a számadások és költségvetések felülvizsgálása során, különösen abban az esetben, ha a társulat kötelekébe bevonandó birtokossági ingatlanok és tartozékaik tetemesebb vagyont képviselnek, hivatalból tegyen Alispán ur, a vármegye közigazgatási bizottságának gazdasági albizottságához előterjesztést a legeltetési társulattá alakulás előkészítésének sürgős megindítása iránt.

Tekintettel pedig arra, hogy a községek folyó évi költségvetései a községi előjáróságoktól már valószínűleg elküldettek, a birtokosságok költségvetései ez alkalommal kivételesen a községi költségvetéstől függetlenül juttatandók el a járási főszolgabirákhöz.

Budapest, 1941 évi február hó 20-án.

Senck Jenő s. k.
miniszteri osztályfőnök.

Másolat.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter 1897 évi július 29. é. n. 37.900 sz. alatt kelt és valamennyi vármegye törvényhatóságához intézett rendelete.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894: XII. t. c. végrehajtása tárgyában 1894 évi 48 000 sz. alatt kiadott rendelet 2 §. 5. pontja értelmében azon kérdéseknek, hogy

a) miként osztassanak be a nyomásokba a határ egyes részei?

b) mely időponttól kezdve lehet a közös dűlőben levő rétre, tarlóra, ugarra marhát és n.ennyit kihajtani?

c) hány pásztor fogadtassék fel?

d) az apaállatokata birtokosság szerzi-e be, vagy azoknak megszerzését a községre bizza?

e) mi legyen az ügyvitellel megbízottak javadalmazása s végül

f) a nyomásos gazdálkodás folytán az érdekeltek által felveendő költségek előirányzata tekintetében a községi előjáróság, illetve a birtokossági tanács javaslatára, az érdekeltektől közgyűlése határoz.

Tekintettel arra, hogy azon községekben ahol a nyomásos gazdálkodásban érdekelt birtokosságoknak az idézett törvény 11. §-ában említett szervezete nincs meg, a birtokossági közgyűlésnek tartása sok esetben sikerrel nem eszközölhető s hogy az idézett törvény 10. § a értelmében az ily községekben a nyomásos gazdálkodás, közös legeltetés és apaállattartás ügyeit a községi előjáróság községi képviselőtestület ellenőrzése mellett intézi s hogy ezen teendők költségei a községi költségvetéssel együtt állapítandók meg, az 1894: évi 48.000. sz. alatt kiadott rendelet 2. § a 5. pontjának részben való módosításával a belügyi és igazságügyi miniszter urakkal egyetértőleg a következőket rendelem:

I. A fenti idézett rendelet 2. §-a 5. pontjában a, b, c, d, e, és f, alatt említettek felett minden esetben csak akkor határoz a birtokosok közgyűlése, ahol az érdekelteknek a szóbanlevő törvény és rendelet 11. §-ában előírt szervezete van.

Az idézett rendelet 2. § a 5. pontjában a) alatt említett kérdésben a közbirtokosok közgyűlése határoz, akár van a birtokosoknak szervezete, akár nincs.

Az idézett 2. § 5. pontjában b) alatt említett kérdésben az 1894: XII. t. c. 10. § a értelmében a községi előjáróság intézkedik.

Azon községekben, amelyekben a birtokosság szervezkedve nincs, az idézett rendelet 2. § 5. pontjában c. e. f. alatt említettek, vagyis a nyomásos gazdálkodás folytán az érdekeltek által fedezendő költségek előirányzata felett az 1894: XII. t. c. 10. §-a értelmében nem a birtokosok közgyűlése, hanem a községi előjáróság javaslatára a községi képviselőtestület határoz.

Mínt hogy ott, ahol a birtokosság szervezkedve nincs, az apaállatokat feltétlenül a község szerzi be, az 1894: évi 48.000 sz. alatt kelt rendelet 2. §-a 5. pontjában d) alatt foglalt kérdés tekintetében a nem szervezett birtokossági gyűléseken határozathozatalnak helye nincs.

II. Az 1894: évi 48.000 sz. alatt kiadott rendelet 2. § 5. pontja negyedik kikezdése értelmében az apaállatok beszerzése és tartása folytán felmerült költségek az anyaállatok létszáma, a többi költségek birtokarány szerint osztandók fel.

Ezen rendelkezést akként módosítom, hogy azon községekben, ahol ez szokásban volt vagy bármi okból célszerűbbnek látszik, az apaállatok beszerzése és tartása folytán felmerült költségek az összes többi közös gazdálkodási költségekkel együttesen ugyanazon költségvetés kiadási rovatába állíthatók, egy kulcs szerint is kivethetők, s a kivétel alapjául a földadó is vehető.

Amennyiben a községi képviselőtestület az 1894: XII. t. c. 10. §-a alapján az apaállatok után díjakat állapítana meg, az ezen díjakból származó bevétel a költségvetés bevételi rovatába állítandó s kivétel tárgyát csak a fedezetlenül maradt költségek képezik.

III. Az 1894: XII. t. c. 6. § a értelmében osztatlan közös tulajdont képező legelőknél az érdekelt birtokosok közgyűlése állapítja meg a legelőrendtartást, a legeltetés az állattenyésztés és az apaállattartás módozatait.

A 7. § szerint pedig ugyancsak az érdekelt birtokosok közgyűlése állapítja meg, hogy:

a) mennyi és minő állatot van jogosítva mindenegybes birtokos vagy községbeli lakos legelőre bocsátani,

b) mily kötelezettség terheli azt, aki nem saját állatait bocsátja a közös legelőre, hanem jogának gyakorlását másnak engedi át?

Az 1894: évi 48.000 sz. alatt kiadott rendeletnek idevonatkozó 6. §-át a következőleg egészítem ki:

Az idézett rendelet 6. § 6. bekezdése értelmében szervezett legelő birtokosságok közgyűlési határozataikat saját közegeik által hajtathatják végre s költségelőirányzatukat közgyűléssileg maguk állapítják meg a törvény 10. §-ában említett módon.

Amely községekben a közös legelőben érdekelt birtokosoknak szabályszerű szervezetük nincs, ott az 1894: XII. t. c. 10. §-a értelmében a birtokosság gyűlési határozatok végrehajtása, a közös legeltetés apaállattartás ügyeinek a határozatok értelmében való intézése s a legeltetés idejének megállapítása a községi előjáróság az érdekeltségi költségelőirányzat megállapítása pedig a községi képviselőtestület hatáskörébe tartozik.

IV. Amely községekben a nyomásos gazdálkodásban vagy a közös legelőben érdekelt birtokosoknak szabályszerű szervezetük nincs és a törvény 6. és 7. §-ában előírtak tekintetében való határozathozatal végett birtokarány szerinti legalább egy tizedrésztük a szabályszerűen meghirdetett gyűlésre össze nem jön, vagy ha a határozatokat ismételt felhívásra meghozni vonakodnak a törvény és a rendelet 2. 6. és 7. §-ai-ban említett kérdések rendezéséről, amíg a birtokosság vagy nem szervezkedik, vagy nem határoz, a községi képviselőtestület gondoskodik.

A képviselőtestület határozatai az 1894: XI. t. c. 9. §-a szerint felelősek.

V. Mínt hogy a nyomásos gazdálkodási és közös legelőbeli érdekeltségek közgyűléseinek határozatképessége tekintetében az 1894: XII. t. c. kifejezetten nem intézkedik, az ily szabályszerűen nem szervezett érdekeltségi közgyűlések határozatképességéhez, az 1894: XII. t. c. 4. §-a értelmét véve irányadóul az érdekeltek birtokarány szerinti legalább egytizedrészének jelenléte szükséges.

Ezen rendeletem sürgősen kihirdetendő s kihirdetés után azonnal hatályba lép.

Budapest, 1897 június 29 én.

A másolat hitelül:
Szűts s. k.
min: s. hiv. igazgató.

UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

1534/1941. a. i. szám.

Tárgy: Közbirtokosságok vagyonkezelésének ellenőrzése.

H. i: V. 15.

*Valamennyi járás Főszolgabírájának,
Udvarhely m. város Polgármesterének,
az összes községek előjáróságainak*

Székhelyeiken.

A fentti rendeleteket megfelelő tájékozódás és végrehajtás végett közlöm. A birtokosságok költségvetéseit 1941 május 15-ig kell a főszolgabírákhoz beadni, kik azokat hozzám 15 napon belül terjesztik be.

Székyudvarhely, 1941 március 17.

dr. Sebest Ákos s. k.
alispán.

UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

1561/1941. a. i. szám.

TÁRGY: Építkezési nyilvántartások rendszeresítése.

*Székyudvarhely m. város Polgármester urnak,
Főszolgabíró Uraknak és valamennyi községi
előjáróságnak.*

Székhelyükön.

Az építkezésekkel kapcsolatos közigazgatási és statisztikai adatok rendszeres feljegyzése céljából csonka Magyarország területén — minden városra és községre vonatkozólag — már az 1930. év óta rendszeresítették egyöntetű nyilvántartások. Az építkezési nyilvántartások, melyek az építkezési statisztikai adatok egyöntetű szolgáltatásnak alapját képezik, mint gyakorlatilag bevált hiteles feljegyzések, teljes mértékben alkalmasak az építkezésekkel kapcsolatos közigazgatási és statisztikai adatok megrögzítésére.

A megnagyobbodott ország területén a statisztikai kérdésekben — már az összehasonlítás végett is — szükséges összhang megteremtése érdekében felhívom Cimedet, hogy a Statisztikai Hivaltól már kézhez vett nyilvántartásmintának megfelelő építkezési nyilvántartások kötelező vezetését a hatáskörébe tartozó s a visszacsatolás következtében az anyaország kebelébe visszakerült minden egyes községre nézve 1941. évi január hó 1-től kezdve rendelje el.

Felhívom egyuttal, hogy a nyilvántartások pontos vezetésének ellenőrzését — a szokásos hivatali vizsgálatok keretében — eszközölje.

A nyilvántartásminta egy-egy példányát a m. kir. Statisztikai Hivatal Cimednek s az összes jegyzőségeknek már megküldte.

Tekintettel arra, hogy az építkezési nyilvántartások vezetése főleg közigazgatási célokat szolgál, a nyilvántartások felfektetéséhez szükséges nyomtatványvek beszerzése a községeket terheli. A statisztikai adatszolgáltatáshoz szükséges nyomtatványok megküldéséről megfelelő utasítások kíséretében időnként a Statisztikai Hivatal fog gondoskodni.

Az építkezési nyilvántartások felfektetéséhez szükséges nyomtatványvek — csekély áldozattal — közvetlenül az Athenaeum nyomdai Rt.-nál (Budapest, VII., Erzsébet körút 5—7. sz.) szerezhetők be a postai költség beszámításával ivenként az alább közölt árakon:

10 iv rendelésénél	12 fillér
20 " "	11 "
30 " "	10 "
40 " "	9 "
50 " "	8 5 "
60 " "	8 "
70 " "	7.5 "
80 " "	7 "
90 " "	6.5 "
90-nél több "	6 "

Székyudvarhely, 1941. március 18.

dr. Sebest Ákos s. k.
alispán.

UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

1502/1941. a. i. szám.

Tárgy: A községi bíró feladatai és tudnivalói c. könyv megrendelésre való ajánlása.

*A járási főszolgabíró, a községi és körjegyző
Uraknak*

Székhelyükön.

Az 1886 évi XXII. t. c. és az azt módosító későbbi törvények és rendeletek áttanulmányozása, a mai lázas közig. munka mellett igen hosszadalmas időt vesz igénybe. A községi bírák legübbnyire hiányos ismereteik folytán intézkedéseik alkalmával minduntalan a községi jegyző tanácsára vannak rászorulva, kik legtöbb esetben arra sem érnek rá, hogy kérdéseikre felvilágosítást adjanak.

Mindezen körülményekre való tekintettel szükségesnek látom, a községek figyelmébe ajánlani dr. Kevey István körmendi főszolgabíró által összeállított fenti című munkát, mely a községi közfogyasztás vezetésénél a községi bíró részére nélkülözhetetlen és szükségességet mutató hiányt pótló eszköznek látszik.

Nem teszek észrevételt az ellen, ha a községi és körjegyző urak azt a könyvet a községi háztartási költségvetés terhére beszerzik.

A könyv megrendelhető dr. Kevey István főszolgabírónál *Körmend* (Vas megye).

Székyudvarhely, 1941 március 13.

dr. Sebest Ákos s. k.
alispán.

M. KIR. ERDŐFELÜGYELŐSÉG SZÉKELYUDVARHELY.

110/1941. számhoz.

Erdei érték- és árszabályzat

Udvarhely vármegye egész területére.

Érvényes 1940 szept. 13.-tól.

A) Nagyobb méretű műszaki fa.									
Tételszám	Középátmérő cm.	Mé- ret egy- ség	Érték pengőben						Megjegyzés
			tölgy és kőris	bükk	egyéb ke- mény lombfa	nyár	egyéb lágy lombfa	fenyő	
1	24 és kevesebb	köbm	12	9	12	5	4	10	Vörös, jegenye és lúc - fenyőnél 50%-al több szá- mitandó, mint amennyi a fenyő- nél fel van tűn- tetve.
2	25—29	"	16	12	14	9	8	12	
3	30—39	"	20	14	18	10	9	13	
4	40—49	"	25	15	20	12	10	13	
5	50 és több	"	30	17	22	13	12	13	

B) Kisebb méretű műszaki fa.									
Tételszám	Választék	Mé- ret egy- ség	Érték pengőben						Megjegyzés
			tölgy és kőris	akác	egyéb ke- mény lombfa	nyár és nyírf	fűz	egyéb lágy lombfa	
1	Távíró osz op 5—7 m. h., 15—20 cm. k. átm.	db.	3	—	2	—			2
2	Szarufa 3—5 m. h., 15—20 cm. k. átm.	"	1.50	—	1.50	1	—		1.20
3	Szekér (petrence) rúd 4 m. h., 8—10 cm. k. átm.	"	1	—	1	1	—		0.50
4	Komlópózna 5—10 m. h., 6—8 cm. k. átm.	"	0.80		0.80	0.40		0.40	
5	Erdei léc 2—3 m. h., 6 cm. k. átm.	"	0.40		—	0.20		0.20	
6	Szőlőkaró 1.5—2.5 m. h., 4—5 cm. átm.	"	0.10		—	—		0.10	
7	Paszulykaró 2.5—3.0 m. h., 3 cm. k. átm.	"	0.05		—	0.05		0.05	
8	Fejsze (kapa) nyél 1—1.5 m. h., 8—10 cm. k. átm. v. hasít.	"	0.10	0.12	—				
9	Sétabot 1—1.5 m. h.	"	0.07		—	0.08		—	
10	Guzs (abroncs) vessző	folyó méter	0.06		—	0.08		—	
11	Kosárfonó vessző	kérc.	1.7		—	1.70	1.80	—	
12	Sóvényvessző	2. fog nehéz	—		—	4.90	5.40	—	
13	Boronatóvis	"	—		3.40	—			

Hasonló méretű de másféle műszaki célt szolgáló faanyag értékét, a hozzá legközelebb eső választék értékével kell számítani.

0.5 átmérővel
1 fog. szekér
1/2 háti teher
értinek 1/10
nélél 1/16
gyermeknél 1/20

C) T ü z i f a.

Tételszám	Választék	Mé- ret egy- ség	É r t é k p e n g ő b e n						Megjegyzés
			bükk	cser és gyertyán	akác	tölgy és egyéb kemény lombfa	éger és nyír	egyéb lágy lombfa	
1	Hasáb (legarább 14 cm.-es gömbölyű fából)	ürkőb-méter	4-50	—	4-50	—	4	57 db. ad. átlag 1 ürm-t	
2	Dorong (8-14 cm.-es gömbölyű fából)	"	3	—	3	—	2-60	84 drb. ad átlag 1 ürm-t.	
3	Botfa (méterbe vágott vékonyabb faanyag :)	"	2	—	2	—	1-80	1 fog. szekér után 1/2, taliga és kézi szán 1/3, férfi teher 1/10, női teher 1/15, és gyermek teher után 1/30 rész számítandó.	
4	Galyfa	2. fog. szekér	2	—	2	—	1-80		
5	Tuskófa	"	2	—	2	—	1-80		
6	Hulladékfa és száraz kéreg	"	1	—	1	—	1		

D) Csemete sarj és suháng.

Tételszám	Választék	Mé- ret egy- ség	É r t é k p e n g ő b e n								Megjegyzés
			tölgy, cser, bükk, juhar, kőris, gal	akác, gledi-cala gyertyán	éger, nyír, hárs vadgesztenye	dó, szelíd-kesztyű, kőfűfélék	vadgyümböcfa	gyölköses dugvány	fenyő		
1	Csemetekertben magágyi csemete 1-3 éves	csemetesor f métere	1-50	1-50	3	3-50	2-20	1	2	5 évesnél idősebb ültetvények és sarjak értéke a felfölég alapján állapítandó meg. A 6. és 7. tételek alkalmazásánál annyi csemetét kell számlálni, amennyi az erdőállapot helyreállításához, a pótlások figyelembevételével szükséges. Ha a magk vagy magvetésből a természetben feljuttatott csemeték, olyan sűrűségűek voltak, hogy másutt való felhasználásuk csemeté telepítését is szolgálhatott volna, a felesleg csemeték értékét a 2. alatti bevezetők felével kell számláltatni venni.	
2	Ugyanaz	darab	0-03	0-02	0-04	0-07	0-03	0-02	0-02		
3	Csemetekertben iskolázott csemete 2-3 éves	csemetesor f. métere	1-20	2-05	3	3	2-50	1	3		
4	Ugyanaz	darab	0-05	0-04	0-06	0-10	0-05	0-04	0-03		
5	Csemetekertben suháng	"	0-14	0-10	0-16	0-42	0-21	0-18	—		
6	Erdőben csemete 1-3 éves	"	0-08	0-06	0-10	0-18	0-08	0-10	0-08		
7	Erdőben csemete 4-5 éves	"	0-14	0-10	0-16	0-28	0-14	0-18	0-20		
8	Vágásban sarj	négyzetöl	0-28	0-22	0-36	—	—	—	—		
9	Karácsonyfa (egyéb fenyő) májusfa 1-5 m.-ig	darab	1						2-50		
10	Karácsonyfa, májusfa 1-5 m.-en felül	"	1-50						3-00		
11	Erdei gyümölcsfa (vadonc)	"	—				1-10	—			

E) N a p s z á m o k.

T. sz.	Igás napszám	Pengő	T. sz.	Kézi napszám	Pengő
1	Kétfogatu szekérrel	10	3	Férfi napszám	4
2	Egyfogatu szekérrel	6	4	Női napszám	2-40
			5	Gyermek napszám	2

F. Melléktermékek:

T. sz.	Választék	Méret egység	Érték P.-ben	Megjegyzés	T. sz.	Választék	Méret egység	Érték P.-ben	Megjegyzés
1	Cserkéreg, tölgy	ürkőbméter	8	1 ürm ³ = 150 kgr.	15	Vadrózsatorzs gyökeres	darab	0.16	1 fogatú szekér után ¹ / ₂ , taliga v. házi szán után ¹ / ₄ , férfi teher után ¹ / ₁₀ , női teher után ¹ / ₁₅ és gyermek teher után ¹ / ₂₀ rész számítandó.
2	Hárskéreg hánccsal	"	5	1 ürm ³ = 115 kgr.	16	Különféle virágok	kézi kosár	0.40	
3	Gubacs	hektóliter	12	1 ürm ³ = 1 hl.	17	Erdei fű, zöld falomb	2 fog. szekér	6.00	
4	Makk bőterméskor	"	3	45 kg. = 1 hl.	18	Száraz lomb (alom)	"	2.00	
5	Makk szórványos terméskor	"	10	75 kg.	19	Moha	"	1.90	
6	Fenyő toboz	"	2		20	Korhadék (televény)	"	3.60	
7	Más erdei fmagok	liter	2.50		21	Erdei föld	"	2.60	
8	Magyaró és dió	"	0.50		22	Agyag	"	2.20	
9	Málna, szeder, szamóca	"	0.05		23	Homok	"	1.20	
10	Csipkerózsa, som	"	0.05		24	Mészkö	"	2.60	
11	Vadkörte, vadalma	"	0.06		25	Terméskő	"	2.10	
12	Boróka	"	0.05		26	Kavics	"	2	
13	Gomba	kilógramm	0.10						
14	Gyanta	"	2.50						

G. Kártérítés legeltetés esetén:

Tételszám	Legelőjóság megnevezése	Legkisebb kártérítés jószágként pengőben						MEGJEGYZÉS
		tölgy cser és bükk	akác	egyéb kem. lomb-erdő	lágylomb-erdő	fenyő	Hajtópénz jószágként pengőben	
1	Szarvasmarha	2	1.90	1.80	1.60	2.20	0.80	A kitüntetett kártérítési összegeket kétszeresen kell számításba venni, ha a legeltetés 15 évesnél fiatalabb állományban v. laza talaju erdőben, avagy esős időben történt. ill. ha a legeltetés egy napnál tovább tartott. Ha a legelő jószág fát és csemetét is lerágott v. kimutatható értékű fűvet is lelegett ez a károsítás megfelelő tételek alapján külön értékelendő. Hajtópénzt csak akkor lehet felszámítani, ha a legelőjóságot az erdőtulajdonosnak (alkalmazottjának) kellett az erdőből kihajtani, vagy behajtani, továbbá, ha hajtásra az állattulajdonos, vagy pásztor személyének megállapítása céljából volt szükség.
2	Kecske	3	3	3	1.50	3	1	
3	Ló, öszvér, szamár	1.60	1.50	1.40	1.30	1.80	0.80	
4	Sertés makkoltatási időben	1.40	—	—	—	—	0.20	
5	Sertés makk. időn kívül	0.70	0.70	0.60	0.60	0.70	0.10	
6	Juh	0.70	0.70	0.60	0.60	0.70	0.20	
7	Szopós csikó	0.20	0.20	0.20	0.10	0.20	0.10	
8	Lúd	0.06	0.06	0.05	0.05	0.07	0.02	
9	Más baromfi	0.03	0.03	0.03	0.02	0.03	0.01	

Székelyudvarhely, 1941. március 17.

vitéz *Tury Elemér* s. k.
m. kir. főerdőmérnök,
a kir. erdőfelügyelőség vezetője.

42/1941. kib. gb. szám.

Udvarhely vm. közig. biz. gazd. albizottságának megalakulásáig Udvarhely vm. egész területére jóváhagyom és 1940. szept. 13-ig visszamenőleg érvénybe léptetem.
Székelyudvarhely, 1941. március hó 18.-án

Mikó László s. k.
főispán, a kib. elnöke

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözések.

UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJÁTÓL.

1563/1941 a. i. szám.

K ö r ö z é s.

Sorszám	Családi és utónév	Születési év és hely	Apja, anyja neve
1	Almási Péter	1920 Csikszentmihály	György Gergely Éva
2	Bodis László	1920 Csikszentmihály	István Eröss Erzsébet
3	Tekeres György	1920 Csikszentmihály	György Ciriák Anna
4	Ardelean András	1920 Gyimesbükk	Dénes Oltean Borbála
5	Karácsony Béla purkár	1920 Gyimesfelsőlök	János Gercuj Borbála
6	Tankó Jakab sárig	1920 Gyimesfelsőlök	György Fábian Borbála
7	Antal Péter janker	1920 Gyimesközéplök	Antal Anna
8	Csiszár András	1920 Gyimesközéplök	István Baliga Katalin
9	Csorba István	1920 Gyimesközéplök	Csorba Katalin
10	Koncz Géza	1920 Gyimesközéplök	Gábor Ábrahám Veronika
11	Simon Géza	1920 Gyimesközéplök	Géza Kalamár Mária
12	Tankó András	1920 Gyimesközéplök	István Bartos Katalin
13	Groza János	1920 Szépviz	János Orzsa Laura
14	Bezsán János	1920 Szépviz	György Vrencsán Márta
15	Vrencsán Gábor	1920 Szépviz	Vrencsán Anna

A fenti körözést elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén arról a szépvizi (Csikmegye) járás főszolgabírája feltalálás esetén 448/1941 számra való hivatkozással értesítendő.

Székelyudvarhely, 1941. március hó 17-én.

dr. Sebest Ákos s. k.
alispán.

UDVARHELY VÁRMEGYE ALISPÁNJTÓL.

1579/1941. a. i. szám.

Körözés beszüntetése.

Lackó Balázs körözését beszüntetem.
Székelyudvarhely, 1941 március 18

dr. Sebesi Ákos s. k.
alispán.

M. Kir. Tisztifőorvos Székelyudvarhely

210—1/1941. fo. szám.

Fertőző megbetegedések

Udvarhely vármegyében 1941 évi február hó 15 től március hó 15 ig.

1. *Difteria*: Udvarhelyi járás 2 eset
Parajdi " 2 "

Összesen 4 "

2. *Kanyaró*: Udvarhelyi járás 4 eset

Összesen 4 "

3. *Paratyphus*: Udvarhelyi járás 1 eset

Összesen 1 "

4. *Vörheny*: Udvarhelyi járás 1 eset

Parajdi járás 3 "

Összesen 4 "

5. *Tuberkulozis*: Parajdi járás 5 eset

Összesen 5 "

6. *Hasi hogymáz*: Udvarhelyi j. 27 "

Parajdi járás 10 "

Kereszturi j. 1 "

Összesen 38 "

7. Kiütéses hogymáz:

Udvarhelyi járás 5 eset

Parajdi járás 9 "

Összesen 14 "

Székelyudvarhely, 1941 március hó 16.

Dr. Gábos Zoltán s. k.
m. kir. tisztifőorvos.

Törvényhatósági m. kir. állatorvos

Székelyudvarhely

Ad: 36/1941. szám.

Fertőző állatbetegségek.

Sercegő üszök: *székelykereszturi j.* Székelykeresztur (1 u.), Tarcsafalva (1 u).

Rühösség: *oklándi j.* Bibarcfalva 1 u. ló, Homorodalmás 1 u. ló, Székelyzsombor 46 u. (21 u.) ló, — *székelykereszturi j.* Betfalva 2 u. ló, Énlaka 3 u. ló, Etéd 2 u. ló, Kissolymos 3 u. (2 u.) juh és ló, Nagyalambfalva 1 u. szm., Rugonfalva 1 u. ló, Siménfalva 1 u. juh, Székelykeresztur 5 u. ló, Tordátfalva 1 u. ló.

Sertéspestis: *székelykereszturi j.* Rugonfalva 1 u. Székelykeresztur 1 u.

Sertésorbánc: *székelykereszturi j.* Siménfalva 1 u.

ÖSSZESÍTÉS:

Sercegő üszök: 1 j. 2 k. 2 u., ebből uj 2 k. 2 u.

Rühösség: 2 j. 12 k. 67 u., ebből uj 23 u.

Sertéspestis: 1 j. 2 k. 2 u.

Sertésorbánc: 1 j. 1 k. 1 u.

Székelyudvarhely, 1941 március hó 18-án.

Dr. Looz Frigyes.
megb. tvh. m. kir. állatorvos.